

SANAYİCİ-MEHMET ŞİMŞEK BULUŞMASINDAN ÇIKAN MESAJ:

Programdan taviz yok çözümü birlikte üretelim

Sanayiciler, Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek ve beraberindeki heyeti **İSO**'da ağırladı. **DÜNYA**'nın edindiği bilgiye göre, toplantı "sıcak ve samimi bir ortamda" geçti. Savaşa rağmen programdan taviz verilmeyeceği ve yaşanan sorunlara çözümün birlikte aranacağı mesajları öne çıktı.

Recep ERÇİN
İSTANBUL
recep.ercin@dunya.com

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısına katıldı. 28 Mart günü "Reel Sektörün Nabızı: Sektörel Sorunlar ve Stratejik Çözümler" ana gündemi yapılan toplantıda **sanayiciler**, savaşın olumsuz etkilerine rağmen mevcut dezenflasyon programından taviz verilmeyeceği mesajını aldıklarını ifade ettiler. **Sanayiciler**, "Ayrı şeyler söylene de aynı dilden konuşarak, sorunlara birlikte çözüm bulalım" görüşünün öne çıktığını dile getirdi. **Sanayiciler**, Bakan Şimşek'in geniş bir heyetle **İSO**'ya gelmesini, **sanayinin** ve **sanayicinin** sorunlarına büyük önem verdiğini göstergesi olarak yorumladılar. **İSO** Meclis Başkanı **Ender Yılmaz**'ın başkanlık ettiği, **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Osman Çelik ve Gelir İdaresi Başkanı Bekir Bayraktar'ın da katıldığı top-

lantıda Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, Vakıfbank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, Halk Bankası Genel Müdürü Osman Arslan, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürü Yunus Emre Akgündüz, Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürü Deniz Yılmaz, Vergi Denetleme Kurulu Başkanı Muhsin Atıcı da yer aldı.

"Ya bu kur doğru değil ya bu maliyetler"

Mecliste 55 meslek komitesini temsil eden 11 sektör sözcüsü, sektörlerinde yaşanan güncel sorunları ve çözüm önerilerini doğrudan Bakan Mehmet Şimşek ile paylaştı. Sektör temsilcileri; finansmana erişim, maliyet baskıları, vergi uygulamaları ve küresel rekabet koşulları başta olmak üzere birçok başlıkta yaşadıkları sıkıntıları dile getirirken, çözüm odaklı önerilerini de aktardı. **DÜNYA**'nın toplantıya katılan **İSO** Meclis üyelerinden edindiği bilgilere göre, **sanayiciler** yaptıklarını konuşmalarında, savaşın imalat ve ihracat üzerindeki etkilerine değindi. Hâlihazırda TL/dolar kurunun bulunduğu seviyenin yeterli olduğuna

dikkat çeken bir **sanayici**, ilave maliyet artışları olmadığı sürece kur seviyelerinin kabul edilebilir olduğuna değindi. Bununla birlikte ilave maliyet artışlarının yaşanması durumunda ya kur seviyelerinin ya da maliyetlerin doğru noktada olmayacağına işaret eden **sanayiciler**, dengesizliklerin getirdiği rekabet erozyonuna işaret ettiler.

"Saha ile sunum arasında farklar var"

Savaşın geçici etkileri kalktığına önümüzdeki dönemde hem finansman hem enflasyon tarafındaki iyileşmenin hızlanacağı yönünde beklentilerin dile getirildiği toplantıya ilişkin **DÜNYA**'ya bilgi veren bir başka **sanayici**, yapılan sunumda kredilendirme konusunda problem olmadığını daire bilgilerin yer aldığını, elbette resmi kayıtların doğru olduğunu ancak sahada bunun tam olarak hissedilemediğini söyledi. Krediye erişim sorununu bir örnekle açıklayan **İSO** Meclis üyesi **sanayici**, "100 birim kredi 3 kişiye verilirse 97 kişi erişemez. Toplamda tutar olarak artış olsa da yayılım da sıkıntılar oluyor" dedi. Öte yandan toplantıda bir başka **sanayici** de işçi maliyetlerine dikkat çekerek,

"İşçi mutlu değil, evde hanım mutlu değil, işveren mutlu değil. Kim mutlu" şeklindeki ifadeleriyle enflasyonist dönemin etkilerine dikkat çekti.

"Pahalı olsa da tedarikte sorun yok"

Bakan Şimşek'in 2,5 saat boyunca **sanayicileri** dinlediğini ve taleplerle ilgili samimi bir dille yapılabilecek olanlarla yapılamayacak olanları anlattığını kaydeden bir başka **İSO** Meclis üyesi, birlikte çözüm üretme noktasındaki mesajlardan memnun olduklarını söyledi. **Sanayicilerle** sıcak ve yakın bir diyalog kuran Bakan Şimşek'e, Körfez'deki savaşın genel ticaret hacmini aşağı çekecek düzeyde olduğunu ifade eden bir başka **İSO** Meclis üyesi, "Bazı fırsatlar da oluşabilir çok yönlü olmak lazım. Herkes için bir zor dönem. Savaş bulaşmadan bir işten sıyrılmalıyız. Tesellimiz pahalı da olsa enerji ve hammadde tedarikinde sıkıntı yok" dedi.

Bahçivan: Daha fazlasına ihtiyacımız var

İSO Başkanı Bahçivan, meclis toplantısında yaptığı açılış konuşmasında, mevcut ekonomi programı sayesinde finansal istikrarda sağlanan toparlanma ve düşük borç stokunun sunduğu hareket alanının büyük önem taşıdığını dile getirdi. Bahçivan, "Bu imkanlar doğrultusunda, **sanayi** sektörümüzün daha güçlü desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Başta emek yoğun sektörler olmak üzere son haftalarda çıkan birtakım teşviklerle buna dönük duyarlılığın gösterildiğine şahit oluyoruz. Ama daha fazlasına ihtiyacımız var. Dünyada giderek sertleşen koşullarda rekabet edebilmek için ihtiyaç duyduğumuz destek ve teşvikler üzerinde daha fazla düşünülmesi gereken bir dönemden geçiyoruz" dedi. Finansman koşullarının **sanayi** üzerindeki baskıyı artırdığına değinen Bahçivan, yüksek faiz ve krediye erişim kısıtlarının yatırım ve üretim süreçlerini zorladığını belirtti. Bahçivan, "Ülkemizde dezenflasyon sürecinin yavaş seyri, kaçınılmaz olarak finansman koşullarında iyileşmeyi geciktiriyor. Yüksek faizler ve krediye erişim kısıtlamaları, **sanayi** yatırım ve işletme sermayesi açısından bir hayli zorluyor. Özellikle kredi kullanımında uygulanan sınırlamalar, zaten maliyeti yüksek olan finansmana erişimi daha da imkânsız hale getiriyor. Nitekim son dönemde iç piyasada finansmana ulaşamayan firmaların döviz cinsi borçlanmaya yöneldiği ve bunun da bilançolarda açık pozisyon üzerinden kur riskini yeniden artırdığı bir tablo söz konusu. Üretim hayatını destekleyecek her tedbirin can suyu niteliğinde olacağı aşikâr. Önümüzdeki dönemde **sanayiye dönük selektif** kredi imkanlarının mutlaka artırılması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

Umuda Yolculuk

MEMDUH BAYRAKTAROĞLU

memduh.bayraktaroglu@nefes.com.tr

Sanayici "Artık dayanamıyoruz" diyor!.. Ekonomide kırmızı alarm!..

Türkiye ekonomisi çığlık çığığa... Bu çığlık muhalefetten gelmiyor... Sosyal medyadan ve sokaktan da gelmiyor... Bu çığlık doğrudan: Üretimden, yani sanayiden, sanayici iş insanından geliyor...

***
"Reel sektörde maliyet baskısının arttığı, küresel rekabetin sertleştiği, finansman koşullarının zorlaştığı bir dönemde verimlilik artışı artık bir zorunluluk" diyerek ekonomi yönetimini uyararak TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Ozan Diren** ekonomi politikalarda öngörülebilirlik, yapısal dönüşüm ve rekabetçilik vurgusu yaptıktan sonra, Türkiye'nin doğru adımlarla küresel belirsizliklerden pozitif ayrışabileceğini belirtiyor...

Istanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan "Bu yükü taşıyacak ne kan kaldı ne can" diyerek içinde bulunduğu durumu vahametini anlatıyor...

Ve Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı **Mustafa Gültepe**, "savaş ortamında ekonomi politikaları güncellenmeli" çağrısında bulunuyor.

Bu uyarıları hatırlatarak ekonomi yönetimine şu soruyu soruyorum: Sanayici böyle konuşuyorsa, ekonominin gerçekte ne durumda olduğunun farkında mısınız?..

Belirsizlik ve korku...

Canlarım, sanayici kolay kolay "pes ettik" demez çünkü onun doğası mücadeledir...

Ama bugün, önüne çekilmiş duvarları aşamıyor...

Faiz duvarı yüksek... Haliyle kredi (Para) çok pahalı... O çok pahalı paraya erişim de çok zor...

Enerji pahalı, işçilik maliyeti artıyor, hammadde dövize bağlı, yani maliyetler giderek daha da yükseliyor...

İç piyasa zayıf, dış pazar savaş nedeniyle daralıyor... Yani, üreten kazanamıyor...

***
Ortaoğu'daki savaş sadece bombalarla ilgili değil ki canlarım...

Bu savaş Petrol fiyatını artırıyor, nakliyeciyi pahalılaştırıyor, belirsizliği büyütüyor ve en tehlikelisi:

Yatırım istahını öldürüyor...

Oysa bugün Türkiye ekonomisinin en büyük ihtiyacı:

Finansman, yatırım ve üretim ama ortam:

Belirsizlik ve korku...

Uygulanan modelin temel mantığı

Sanayicinin "artık dayanamıyoruz" çığlığını kısaca tercüme edeyim: Fabrikalar yavaşlayacak... Üretim düşecek... İşsizlik artacak... İhracatın gerileyecek ve eş zamanlı olarak da: Deflasyon süreci yeniden enflasyon sürecine dönüşecek...

Çünkü bir ekonomide üretim azalır:

Fiyatlar yükselir...

Ne demek istediğimi bu köşede uzun zamandır anlatmaya çalışıyorum ama...

Ya sesim duyulmuyor ya da birileri sanayicinin durumuna duyarız kalmayı tercih ediyor...

Enflasyonu düşürmek yerine (Kamunun ürettiği mal ve hizmeti pahalılaştırarak) besliyor...

Uygulanan modelin temel mantığı şu: **Faizi artır, talebi düşür, enflasyonu kontrol et...**

***
Oysa Türkiye sadece tüketim değil, bir o kadar da üretim ekonomisi...

Eğer sen üretimi de baskılasan, bu artık "ekonomi politikası" değil, "çakıncanın" politikası olur...

Pek çoğunuz, "tamam arkadaş tamam, bunları herkes biliyor sen çözümlü söyle" dersiniz...

Yerim bitti, çarşamba günü buyurun gelin anlatayım...